

Nr 18

Av herr Jansson i Kalix m. fl., angående utredning om anläggande av ett plåtvalsverk vid Norrbottens järnverk i Luleå.

Behovet av grovplåt för varvsindustrien och de mekaniska verkstäderna beräknas för närvarande till ungefär 250 000 ton per år. Men endast omkring 100 000 ton av detta behov tillgodoses genom inhemsk produktion. Återstoden — alltså i runt tal 150 000 ton — av behovet måste sålunda importeras från utlandet. Då priset för närvarande torde ligga vid pass 750 kronor per ton, kostar denna import vårt folkhushåll avsevärt över 100 miljoner kronor per år.

Redan detta förhållande måste — inte minst i nuvarande situation, då man söker reducera importen i syfte att förbättra balansen i handelsutbytet — uppfattas som en allvarlig erinran om nödvändigheten av att öka den inhemska produktionen av dylik plåt. Denna nödvändighet accentueras ytterligare därigenom, att företagen på senare tid uppgivits ha haft märkbara svårigheter att täcka sitt plåtbehov, trots att de varit beredda att erlagga nu gällande höga marknadspris.

Det är självfallet ett riksintresse, att tillgången på grovplåt är så riklig, att varvs- och verkstadsindustrierna inte bara kan täcka dagsbehovet utan vågar också helhjärtat sträva fram mot den produktionsökning, som är ledstjärnan för vårt lands ekonomiska liv. Skulle industriens behov av plåt inte kunna täckas, så följer därav sådana vådor för landets arbetsmarknad och det ekonomiska livet över huvud, att dessa icke torde här behöva närmare beröras.

Det är ju ett allmänt känt faktum, att världskonsumtionen av valsade produkter under senare år stegrats i raskt tempo. Därför torde det vara klokt att utgå ifrån att denna alltjämt stigande efterfrågan i varje fall inte inom överskådlig tid förbättrar våra möjligheter att säkerställa vår import till gynnsammare priser. Det måste dessutom anses i hög grad otillfredsställande, att man i fråga om en så viktig artikel för vår industri som grovplåt på detta avgörande sätt är beroende av den utländska marknaden.

Redan klokheten bjuder, att man i görligaste mån söker minska denna vårt lands beroendeställning. Statsmakterna har här ett ansvar, som inte går att förneka.

När man sedan söker svar på frågan, var inom landet denna eftersträvansvärda produktionsökning kan förverkligas, så är det väl tämligen givet, att järnverk med enbart malm som bas för produktionen måste komma i fråga

först. Man kan väl knappast antaga, att ett järnverk, som är beroende av importerat skrot, har möjlighet att komma i bredd med verk, som inte anlitar skrot för sin produktion, när det gäller möjligheterna att i någorlunda stor skala öka den inhemska plåtproduktionen.

I detta sammanhang framstår Norrbottens järnverk i Luleå som en synnerligen lämplig metallurgisk bas för framställning av grovplåt. Dess kapacitet i förevarande sammanhang torde vid en realistisk bedömning kunna uppskattas till ungefär 100 000 ton per år. Såväl tomtutrymmet som andra hithörande faktorer för anläggande av ett plåtvalsverk är mycket gynnsamma vid Norrbottens järnverk.

I fråga om arbetskraft torde Norrbottens järnverk ha bättre tillgång än något annat järnverk inom landet. Näringslivet i Norrbotten har alltjämt en snäv bas, medan folkmängden stiger, vilket gör sysselsättningsfrågan mycket aktuell också för närvarande. Ett plåtvalsverk i Norrbotten skulle sannolikt stimulera företagsamheten i landets nordligaste delar — främst inom småindustrien — och sålunda bli ett led i strävandena att skapa ett mångsidigare näringsliv i dessa bygder.

Anläggandet av plåtvalsverket skulle enligt vår mening stå i bästa samklang med en förnuftig utveckling på detta område. En passiv tveksamhet kan komma att visa sig oförmånlig inte bara för de berörda bygderna utan också för folkhushållet i dess helhet.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära utredning om förutsättningarna för anläggande av ett plåtvalsverk vid Norrbottens järnverk i Luleå, vilken utredning bör bedrivas så skyndsamt, att erforderliga förslag i ärendet kan underställas nästa års riksdag.

Stockholm den 17 januari 1956

Ivar Jansson
Kalix

Hildur Ericsson

Olof W. Wiklund

J. O. Gavelin

Harald Larsson
i Hedenäset
